

UDK 902/904

ISSN: 1848-6363

Annales

Instituti

Archaeologici

IX - 2013

Godišnjak

Instituta za

arheologiju

Nakladnik/Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/Adress od the editor's office

Institut za arheologiju/Institute of Archaeology
HR-10000 Zagreb, Ulica Ljudevita Gaja 32
Telefon/phone 385 (0) 1 6150250
fax 385 (0) 1 6055806
e-mail: iarh@iarh.hr
<http://www.iarh.hr>

Glavni i odgovorni urednik/Editor in chief

Marko Dizdar

Izvršni urednici/Desk editors

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj

Tehnički urednici/Technical editors

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj

Izdavački savjet/Editorial committee

Vlasta Begović, Marko Dizdar, Dunja Glogović, Snježana Karavanić, Goranka Lipovac Vrkljan, Branka Migotti, Kornelija Minichreiter, Ante Rendić Miočević, Tajana Sekelj Ivančan, Tihomila Težak Gregl, Željko Tomičić, Ante Uglešić

Prijevod na engleski/English translation

Sanjin Mihelić

Lektura/Language editor

Ivana Majer (hrvatski jezik/Croatian)
Sanjin Mihelić (engleski jezik/English)

Dizajn/Design

REBER DESIGN

Korektura/Proofreaders

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj

Računalni slog/Layout

Hrvoje Jambrek

©Institut of archaeology, Zagreb 2013.

SADRŽAJ

Arheološka istraživanja

- 8**   **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
Sotin – arheološka istraživanja 2012. godine
- 12**   **Tomislav Hršak**
Tino Leleković
Marko Dizdar
Rezultati istraživanja nalazišta Batina – Sredno 2012. godine
- 20**   **Tatjana Tkalčec**
Arheološka istraživanja nalazišta Crkvari – crkva sv. Lovre 2012. godine
- 26**   **Kornelija Minichreiter**
Slavonski Brod, Galovo, arheološka istraživanja 2012.
- 31**   **Saša Kovačević**
Nova Bukovica – Sjenjak 2012.
- 35**   **Daria Ložnjak Dizdar**
Medinci – Čićoka/Jablanik – zaštitna istraživanja 2012. godine
- 38**   **Marko Dizdar**
Rezultati zaštitnih istraživanja groblja latenske kulture Zvonimirovo – Veliko polje u 2012. godini
- 44**   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marija Mihaljević
Dolina – Glavičice, istraživanja 2012.
- 48**   **Tajana Sekelj Ivančan**
Nastavak arheoloških istraživanja na položajima Volarski breg i Sušine kraj Virje u 2012. godini
- 55**   **Marina Ugarković**
Tina Neuhauser
Stobreč 2012. – helenistički bedem
- 59**   **Marina Ugarković**
Ivančica Schrunk
Vlasta Begović
Marinko Petrić
Tina Neuhauser
Hvar, otok Sveti Klement, uvala Soline, arheološka istraživanja 2012.

CONTENTS

Archaeological Excavations

- 8**   **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
Sotin – archaeological investigations in 2012
- 12**   **Tomislav Hršak**
Tino Leleković
Marko Dizdar
The results of the excavations of the Batina-Sredno site in 2012
- 20**   **Tatjana Tkalčec**
Archaeological investigations at Crkvari – St. Lawrence Church in 2012
- 26**   **Kornelija Minichreiter**
Slavonski Brod, Galovo, archaeological investigations in 2012
- 31**   **Saša Kovačević**
Nova Bukovica – Sjenjak 2012.
- 35**   **Daria Ložnjak Dizdar**
Medinci – Čićoka/Jablanik – rescue investigations in 2012
- 38**   **Marko Dizdar**
The results of the 2012 rescue excavations of the La Tène culture cemetery in Zvonimirovo – Veliko Polje
- 44**   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marija Mihaljević
Dolina-Glavičice, the investigations in 2012
- 48**   **Tajana Sekelj Ivančan**
Continued archaeological investigations at the positions of Volarski Breg and Sušine near Virje in 2012
- 55**   **Marina Ugarković**
Tina Neuhauser
Stobreč 2012 – Hellenistic fortification
- 59**   **Marina Ugarković**
Ivančica Schrunk
Vlasta Begović
Marinko Petrić
Tina Neuhauser
Hvar, St. Clement island, Soline Bay, archaeological investigations in 2012

64 Siniša Krznar Arheološko istraživanje lokaliteta Torčec – Cirkvišće 2012. godine	64 Siniša Krznar <i>Archaeological investigations at the site Torčec – Cirkvišće in 2012</i>
69 Marko Dizdar Zaštitna arheološka istraživanja nalazišta AN 4 Poljana Križevačka 1 na trasi autoceste A12, dionica Gradec – Kloštar Vojakovački	69 Marko Dizdar <i>Rescue archaeological excavations of the AS 4 Poljana Križevačka 1 site on the route of the A12 motorway, section Gradec-Kloštar Vojakovački</i>
76 Tatjana Tkalčec Kasnosrednjovjekovno naselje Buzadovec–Vojvodice (AN 3) na trasi autoceste A12 Sveta Helena – GP Gola	76 Tatjana Tkalčec <i>The late mediaeval settlement Buzadovec – Vojvodice (AS 3) on the route of the A12 motorway Sveta Helena – GP Gola</i>
88 Snježana Karavanić Andreja Kudelić Rezultati arheoloških istraživanja lokaliteta Kalnik – Igrišće	88 Snježana Karavanić Andreja Kudelić <i>Results of archaeological investigations of the Kalnik – Igrišće site</i>
93 Marko Dizdar Daria Ložnjak Dizdar Zaštitna istraživanja nalazišta AN 1 Grabrić na trasi autoceste A13, dionica Čvor Vrbovec 2 – Čvor Farkaševac	93 Marko Dizdar Daria Ložnjak Dizdar <i>Rescue excavations of the AN 1 Grabrić site on the route of the A13 motorway, section Vrbovec 2 Junction – Farkaševac Junction</i>
98 Marko Dizdar Terenski pregled i probna istraživanja na izgradnji spojne ceste od Petrinje do mosta preko rijeke Kupe u Brestu	98 Marko Dizdar <i>Field survey and test excavations on the route of the connecting road between Petrinja and the bridge over the Kupa river in Brest</i>
102 Juraj Belaj Filomena Sirovica Arheološka istraživanja na lokalitetu Stari grad u Ivanju 2012. godine	102 Juraj Belaj Filomena Sirovica <i>Archaeological investigations at the Old Town site in Ivanec in 2012</i>
109 Tatjana Tkalčec Nastavak arheoloških istraživanja burga Vrbovca u Klenovcu Humskom 2012. godine	109 Tatjana Tkalčec <i>Continued archaeological investigations of the mediaeval fortified town Vrbovec in Klenovec Humski in 2012</i>
116 Asja Tonc Rezultati probnih iskopavanja na gradini Svete Trojice 2012. godine	116 Asja Tonc <i>Results of trial excavations at the Sv. Trojica hillfort in 2012</i>
121 Bartul Šiljeg Goranka Lipovac Vrkljan Ivana Ožanić Roguljić Ana Konestra Crikvenica – <i>Ad turre</i>, rezultati sustavnih arheoloških istraživanja rimske keramičarske radionice na lokalitetu Igralište 2012. godine	121 Bartul Šiljeg Goranka Lipovac Vrkljan Ivana Ožanić Roguljić Ana Konestra <i>Crikvenica – Ad turre, Results of Systematic Archaeological Excavations of the Roman Pottery Workshop at the Igralište Site in 2012</i>
131 Bartul Šiljeg Vladimir Kovačić Ana Konestra Nastavak arheološko-konzervatorskih istraživanja lokaliteta Stancija Blek (Tar) u 2012. godini	131 Bartul Šiljeg Vladimir Kovačić Ana Konestra <i>Continued archaeological investigations and conservation at the Stancija Blek site (Tar) in 2012</i>

Terenski pregledi

136   **Tatjana Tkalčec**

Rekognosciranje na području Bjelovarsko-bilogorske i Koprivničko-križevačke županije u 2012. godini

167   **Kristina Jelinčić Vučković**

Terenski pregled lokaliteta Novo Selo *Bunje* na otoku Braču

175   **Asja Tonc**

Terenski pregledi područja izgradnje novih cestovnih pravaca na teritoriju Zagrebačke i Istarske županije

Field Surveys

136   **Tatjana Tkalčec**

Field surveys in the Bjelovar-Bilogora and Koprivnica-Križevci counties in 2012

167   **Kristina Jelinčić Vučković**

Field survey of the Novo Selo Bunje site on the island of Brač

175   **Asja Tonc**

Field surveys of the construction area of new roads in the Zagreb and Counties of Zagreb and Istria

Eksperimentalna arheologija

185   **Andreja Kudelić**

Testiranje tehnologije izrade keramičkih posuda i rekonstrukcija hipotetske horizontalne keramičarske peći

190   **Andreja Kudelić
Filomena Sirovica
Dinko Tresić Pavičić**

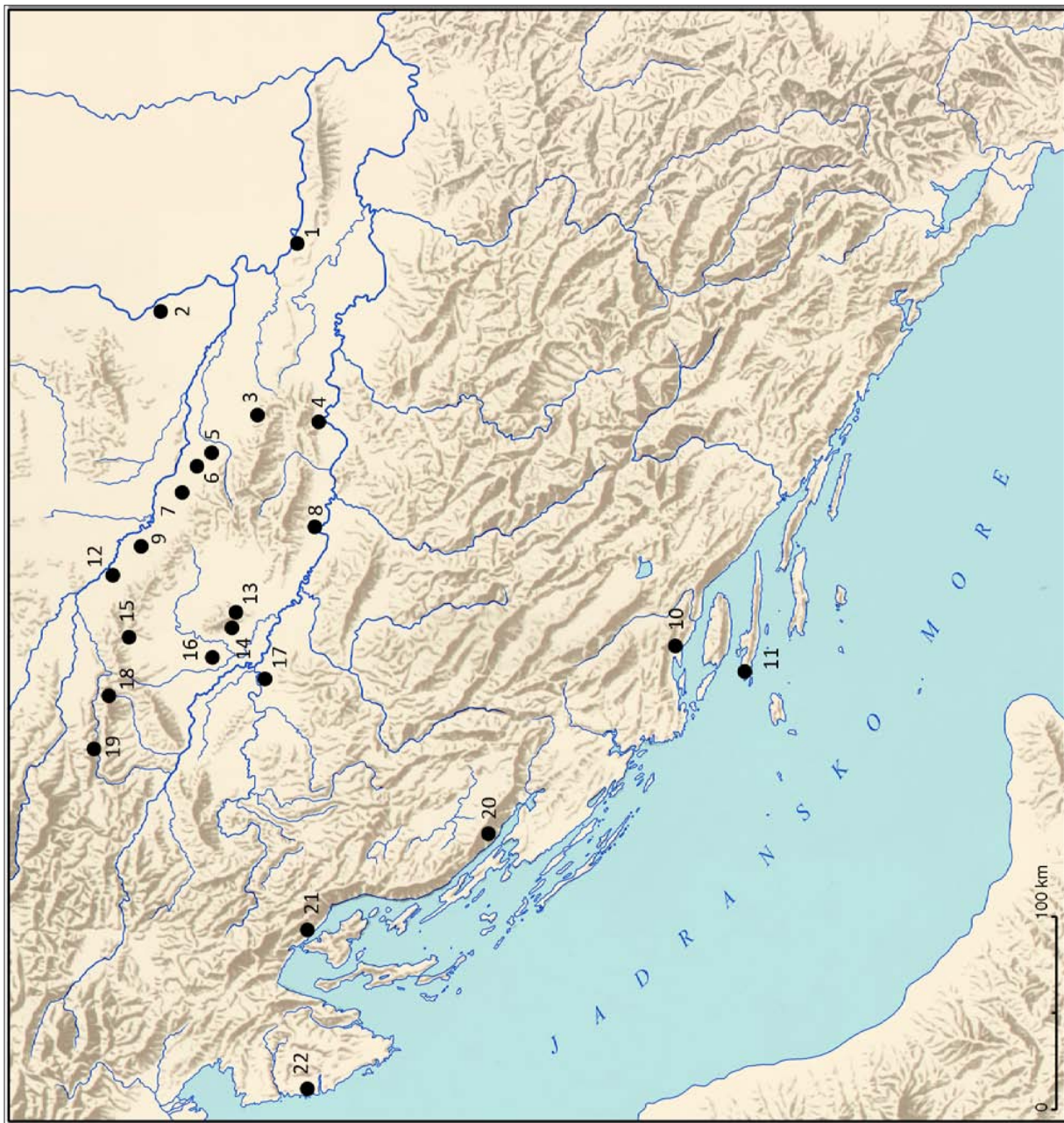
Dokumentiranje reljefnih značajki položaja Kurilovec–Belinščica tijekom 2011. i 2012. godine

185   **Andreja Kudelić**

Testing of ceramic vessel production technology and reconstruction of a hypothetical horizontal ceramic kiln

190   **Andreja Kudelić
Filomena Sirovica
Dinko Tresić Pavičić**

Documenting the relief features of the position Kurilovec–Belinščica in 2011 and 2012

1. Sotin
2. Batina - Sredno
3. Crkvari - crkva Sv. Lovre
4. Slavonski Brod- Galovo
5. Nova Bukovica- Sjenjak
6. Medinci - Čičoka/Jablanik
7. Zvonimirovo – Veliko polje
8. Dolina – Glavičice
9. Volarski breg i Sušine
10. Stobreč
11. Sv. Klement-Soline
12. Torčec – Crkvišće
13. AN 4 Poljana Križevačka
14. AN 3 Buzadovec-Vojvodice
15. Kalmik –Igrišće
16. AN 1 Grabrić
17. Petrinja-Žrnica
18. Ivanec- Stari grad
19. Klenovec Humski-Plemićki grad Vrbovec
20. Gradina Sv. Trojice
21. Crkvenica-Igralište
22. Stanција Blek–Tar

Zaštitna istraživanja nalazišta AN 1 Grabrić na trasi auto- ceste A13, dionica Čvor Vrbovec 2 – Čvor Farkaševac

Rescue excavations of the AS 1 Grabrić site on the route of the A13 motorway, section Vrbovec 2 Junction – Farkaševac Junction

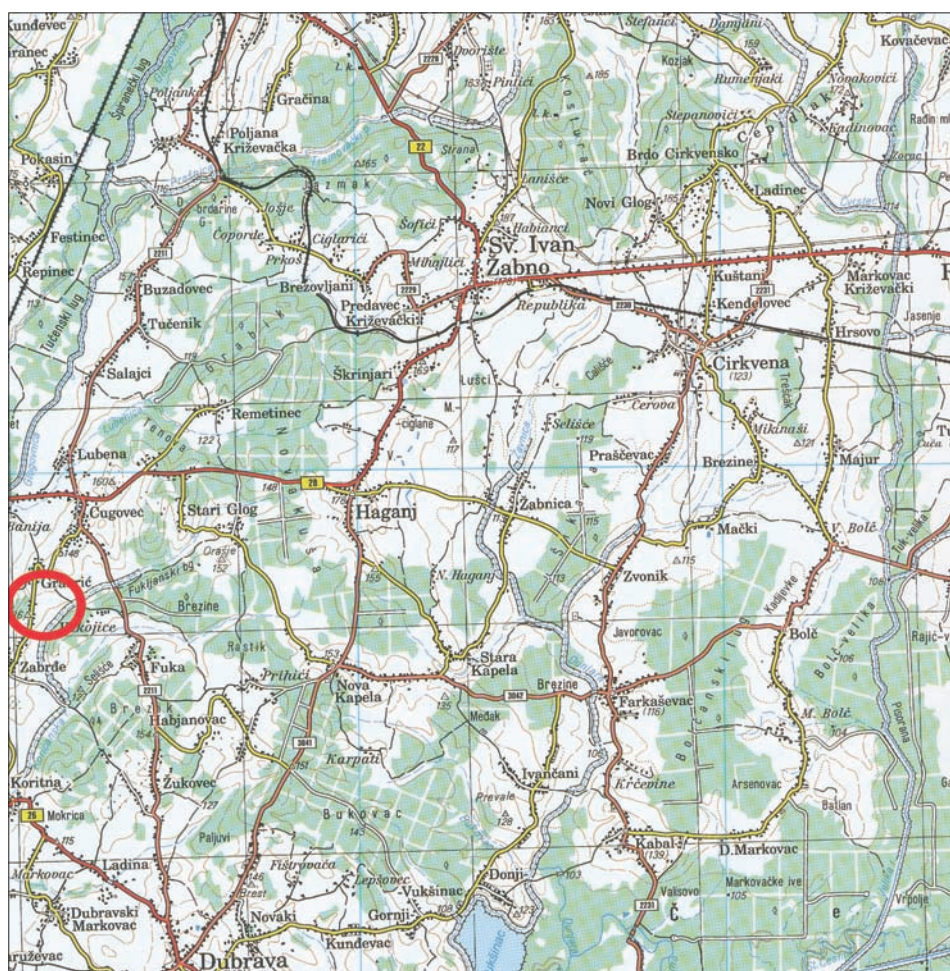
Marko Dizdar
Daria Ložnjak Dizdar

Primljeno/Received: 20.3.2013.
Prihvaćeno/Accepted: 23.7.2013.

U zaštitnim istraživanjima nalazišta AN 1 Grabrić otkriveni su ostaci prapovijesnog i srednjovjekovnog naselja smještenih na izduženom brežuljku čije se padine spuštaju u doline vodotoka. Infrastrukturi naselja pripadaju ostaci jama, kanala i rupa od stupova u kojima su pronađeni ulomci keramičkih posuda te kućnog lijepa i opeka. Na osnovi karakterističnih ulomaka, prapovijesno se naselje pripisuje mlađoj fazi kulture polja sa žarama. Rezultati provedenog istraživanja ukazuju na važnost nalazišta u mreži naseljenosti sjeverozapadne Hrvatske, posebno zbog njegova izuzetno povoljnog položaja na komunikaciji kojom se ostvarivala povezanost gornje Posavine s križevačko-koprivničkim područjem s jedne strane te bjelovarsko-bilogorskim s druge.

Ključne riječi: Prigorje, prapovijest, kasno brončano doba, srednji vijek, naselje, infrastruktura

Key words: Prigorje, prehistory, Late Bronze Age, Middle Ages, settlement, infrastructure

Sl. 1 Položaj nalazišta AN 1 Grabrić.

Fig. 1 Position of site AS 1 Grabrić.

Sl. 2 Pogled na nalazište (snimio: M. Vojtek).

Fig. 2 View of the site (photo: M. Vojtek).

U zaštitnim istraživanjima nalazišta AN 1 Grabrić (Zagrebačka županija) na trasi autoceste A13, dionica Čvor Vrbovec 2 – Čvor Farkaševac, otkriveni su ostaci prapovijesnog i srednjovjekovnog naselja sa zanimljivim podacima o njihovoj infrastrukturi.¹ Nalazište je smješteno južno od sela Grabrić (sl. 1), a pronađeno je u terenskom pregledu trase 2009. godine kad su na površinama oranica prikupljeni keramički nalazi koji su pripisani razdobljima prapovijesti i srednjeg vijeka (Vujnović, Burmaz 2010: 232). Probna istraživanja, koja su provedena 2010. godine, potvrdila su postojanje prapovijesnog i srednjovjekovnog naselja te su otkrila dijelove njihove infrastrukture (Dizdar, Ložnjak Dizdar 2011: 54–56).

Nalazište je položeno na izduženom brežuljku koji je blagim udolinama razdijeljen na niz manjih cjelina (sl. 2), pri čemu su zaštitna istraživanja obuhvatila istočne i jugoistočne padine brežuljka. S istočne strane, ispod podnožja brežuljka, protječe potok Crnčić, a zapadno od brežuljka nalazi se dolina Glogovnice. Površinska koncentracija nalaza te rezultati probnih iskopavanja ukazali su kako se najveći broj arheoloških cjelina mogao očekivati u južnoj polovici trase autoceste te na dijelu uz zapadni putni prijelaz, jer je riječ o blagoj padini koja postupno prelazi u ravnicu potoka Crnčić. Na zapadnom rubu trase središnji dio nalazišta uništen je ranijom izgradnjom postojeće brze ceste.

U zaštitnim istraživanjima obuhvaćena je površina od 42 441 m². Nakon strojnog iskopa sloja humusa debljine do 40 cm, u zdravici, koju predstavlja sloj smeđe do svijetlosmeđe ilovače, izdvojene su zapune arheoloških objekata različitih oblika i dimenzija. Prevladavaju stupovi okruglog ili ovalnog oblika, zatim slijede jame ovalnog oblika te kanali U-presjeka. Zapune su najčešće sivo-smeđe i smeđe boje, s nalazima ulomaka keramičkih

posuda, kućnog lijepa i opeka.

Objekti su ravnomjerno raspoređeni duž cijele ispitane površine nalazišta, iako se izdvajaju dvije veće koncentracije – jedna se nalazi na sjevernom dijelu nalazišta gdje su pronađene zapune jama, kanala i stupova koji pripadaju infrastrukturi prapovijesnog naselja; manja udolina s južne strane dijeli ovaj dio nalazišta od ostalog dijela brežuljka gdje je izdvojena veća koncentracija objekata (jame, kanali, rupe od stupova) koji pripadaju infrastrukturi prapovijesnog te manjim dijelom kasnosrednjovjekovnog naselja. Na površinama susjednih oranica također su pronađeni keramički ulomci koji se mogu pripisati razdobljima prapovijesti i srednjeg vijeka.

S obzirom na prikupljene nalaze, u zaštitnim istraživanjima nalazišta AN 1 Grabrić otkriveni su ostaci naselja iz kasnoga brončanog doba te kasnoga srednjeg vijeka.

Sl. 3 Jama SJ 85 (snimio: M. Vojtek).

Fig. 3 Pit SU 85 (photo: M. Vojtek).

¹ Zaštitna arheološka istraživanja provedena su u razdoblju od studenoga do prosinca 2011. te od ožujka do lipnja 2012. godine. U istraživanjima su iz Instituta za arheologiju sudjelovali Marko Dizdar, kao voditelj istraživanja, Asja Tonc i Daria Ložnjak Dizdar. Iz tvrtke Kaducej d.o.o. sudjelovali su Dženi Los, kao suvoditeljica istraživanja, i Josip Burmaz, koji su istražili sjevernu polovicu nalazišta.

Sl. 4 Jama SJ 137 (snimio: M. Vojtek).

Fig. 4 Pit SU 137 (photo: M. Vojtek).

Sl. 5 Jama SJ 409 (snimio: M. Vojtek).

Fig. 5 Pit SU 409 (photo: M. Vojtek).

Kasno brončano doba

Na južnom dijelu istražene površine nalazišta infrastrukturi kasnobrončanodobnog naselja pripadaju jame ovalnog oblika (sl. 3, 5). Na tom su dijelu nalazišta brojne i rupe od stupova koje ukazuju na postojanje nadzemnih objekata (kuća) pravokutne osnove, koje su smještene na najistaknutijem dijelu naselja (sl. 7). Uz kuće se nalaze i ukopi kanala (sl. 6) različitih dimenzija i dubina ukopa koji najvjerojatnije predstavljaju ostatke ograda okućnica ili dvorišta. Dio jama iskorišten je za odlaganje odbačenih keramičkih ulomaka te drugih ostataka iz naselja (sl. 5). S obzirom na istraženi dio nalazišta i raspored pronađenih objekata, može se zaključiti kako se središte naselja vjerojatno nalazilo izvan zone istraživanja s istočne strane trase autoceste.

U zapunama jama i kanala pronađeni su ulomci keramičkih posuda i kućnog lijepa te kamenih predmeta. Od keramičkih oblika prepoznaju se ulomci lonaca bikoničnog tijela i izvučenoga fasetiranog ruba, zatim zdjele zaobljenog tijela i koso kaneliranog ruba te šalice s visokom ručkom. Prema preliminarnoj analizi keramičkih oblika naselje se može datirati u Ha B stupanj, odnosno može se pripisati mlađoj fazi kulture polja sa žarama – grupi Velika Gorica iz 11. do 9. stoljeća pr. Kr.

Istraženi dio naselja iz mlađe faze kasnoga brončanog doba pripada dosad slabo poznatim nalazištima toga vremena na prostoru Prigorja, zbog čega su rezultati istraživanja od iznimne važnosti. Najbližu usporedbu predstavlja istraživana gradina u Donjem Orešju kod Svetog Ivana Zeline (Balen-Letunić, Bakarić 1984; Balen-Letunić 1996, 15, Sl. 5). Naselje iz mlađe faze kasnoga brončanog doba pronađeno je u istraživanjima visinskog naselja Kuzelin nedaleko od Sesveta (Sokol 1986), dok je s druge strane nešto starije naselje otkriveno na položaju Ciglane u Križevcima (Homen 1982). Na Kalniku su na položaju Igrišće u posljednjim istraživanjima također pronađeni nalazi iz mlađe faze kulture polja sa žarama (Karavanić et al. 2011). Otkrićem naselja u Grabriću otvaraju se zanimljiva mikrotopografska pitanja u proučavanju mlađe faze kasnoga brončanog doba u Prigorju, pri čemu nalazište možda svjedoči o gustoći naseljenosti ovoga kraja u vrijeme kulture polja sa žarama (Vinski-Gasparini 1973; 1983).

Kasni srednji vijek

Manji dio pronađenih objekata, posebno na južnom dijelu trase autoceste i zapadnog prijelaza, odnosno bliže vrhu brežuljka, pripada razdoblju kasnoga srednjeg vijeka kad se na uzvišenju nalazilo naselje čija je infrastruktura uključivala kuće, jame i kanale. Vjerojatno je riječ o manjem naselju od nekoliko obitelji koje su naselile istaknuto uzvišenje iznad doline dvaju potoka čije su padine bile iznimno pogodne za poljodjelstvo. Na trasi putnog prijelaza otkriven je dio velikog i plitko ukopanog objekta s rupama za stupove uz rubove i po sredini, vjerojatno od nosača krovne konstrukcije (sl. 4). Pronađene su i jame ovalnog oblika, zatim kanali U-presjeka, od kojih su pojedini ukopani i do 1 m dubine, te ukopi rupa za stupove koje pripadaju

Sl. 6 Kanal SJ 415 (snimio: M. Vojtek).

Fig. 6 Canal SJ 415 (photo: M. Vojtek).

ostacima kuća i/ili spremišta.

U zapunama jama, koje su najčešće sive do sivo-smeđe boje, pronađeni su ulomci keramičkih posuda, zatim grijači, kao i ulomci željeznih predmeta. S obzirom na tipološke karakteristike lonaca S-profilacije i poklopaca, naselje se preliminarno može datirati od 13. do 15. stoljeća te vjerojatno pripada manjoj zajednici.

U zaštitnim istraživanjima nalazišta AN 1 Grabrić na trasi autoceste A13, dionica Vrbovec 2 – Bjelovar, na izduženom brežuljku okruženom vodotocima, pronađeni su ostaci naselja koji svjedoče o naseljenosti Prigorja u kasnom brončanom dobu te u kasnom srednjem vijeku. S obzirom na veličinu istražene površine i otkrivenu infrastrukturu, preliminarni rezultati istraživanja ukazuju na važnost nalazišta u mreži naseljenosti sjeverozapadne Hrvatske, posebno zbog njegova izuzetno povoljnog položaja na komunikaciji kojom se ostvarivala povezanost gornje Posavine s križevačko-koprivničkim područjem s jedne strane te bjelovarsko-bilogorskim s druge. Otkriveno nalazište svjedoči upravo o važnosti toga koridora, što je jedan od razloga da i moderna prometnica koristi isti pravac.

Sl. 7 Ostaci kuće na jugoistočnom dijelu nalazišta (snimio: M. Vojtek).

Fig. 7 Remains of a house in the south-western part of the site (photo: M. Vojtek).

Literatura

Balen-Letunić, D., Bakarić, L. 1984, Probno istraživanje gradine u Orešju Donjem, *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva*, XVI/3, 38–39.

Balen-Letunić, D. 1996, Novi kasnobrončanodobni lokaliteti sa zagrebačkog područja, *Izdanja Hrvatskog arheološkog društva*, 17, 13–27.

Dizdar, M., Ložnjak Dizdar, D. 2011, Probna istraživanja nalazišta AN 1 Grabrić na trasi auto-cesta A13, dionica Čvor Vrbovec 2 – Čvor Farkaševac, *Annales Instituti Archaeologici*, VII, 54–56.

Homen, Z. 1982, Novi kasnobrončanodobni lokalitet u Križevcima, *Muzejski vjesnik*, 5, 18–24.

Karavanić, S., Okroša Rožić, L., Kudelić, A., Karavanić, I., Mareković, S. 2011, *Kalnik – Igrišće. Rezultati dosadašnjih arheoloških istraživanja*, katalog izložbe, Križevci.

Sokol, V. 1986, Donja Glavnica-Kuzelin, Sesevete, in: *40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj*, Koprivnica, 85–87.

Vinski-Gasparini, K. 1973, *Kultura polja sa žarama u sjevernoj Hrvatskoj*, Monografije Filozofskog fakulteta, Zadar.

Vinski-Gasparini, K. 1983, *Kultura polja sa žarama sa svojim grupama*, in: *Praistorija jugoslavenskih zemalja, IV*, Benac, A. (ed.), Sarajevo, 547–646.

Vujnović, N., Burmaz, J. 2010, Autocesta A13, dionica Vrbovec 2-Bjelovar, *Hrvatski arheološki godišnjak*, 6 (2009), 231–233.

Summary

The rescue excavations of the AS 1 Grabrić site on the route of the A13 motorway, section Vrbovec 2 Junction – Farkaševac Junction yielded the remains of a prehistoric and a mediaeval settlement. The infrastructure of the Late Bronze Age settlement consists of oval pits and numerous post-holes pointing to above-ground structures, to which one can add ditches that can presumably be interpreted as the remains of fences. The identifiable ceramic forms include fragments of biconical pots with flaring faceted rims, rounded bowls with slanting grooved rims and high-handled cups, dated to the Ha B phase, i.e. to the younger Urnfield culture. A few of the structures date from the Late Middle Ages. Their fills yielded ceramic shards that can preliminarily be dated between the 13th and 15th cent.

Taking into consideration the size of the excavated surface, the results of the investigations suggest that the settlement must have played an important role in the habitation network of north-west Croatia, all the more so as it had occupied an exceptionally favourable position on the communication connecting the upper Posavina region with the Križevci-Koprivnica area on the one hand and the Bjelovar-Bilogora region on the other.